Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002179

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаітов Роман Павлович
2. Roman P. Khaitov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 229

Назва наукової спеціальності: Громадське здоров’я

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 229 громадське здоров'я

Дата захисту: 03-07-2025

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Департамент охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради

Код за ЄДРПОУ: 02012674

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, 75а, Дніпро, Дніпровський р-н., 49011, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9294

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.75.31.11

Тема дисертації:

1. Наукове обґрунтування відгуку регіональної системи охорони здоров’я на запити військовослужбовців щодо реабілітації

2. Scientific substantiation of the responsiveness of the regional health care system to the rehabilitation needs of military personnel

Реферат:

1. Дослідження виконане з метою медико-соціального обґрунтування концептуальної моделі відгуку регіональної системи охорони здоров’я на запити військовослужбовців щодо реабілітації на підставі концепції чутливості системи охорони здоров’я ВООЗ та процесного підходу, з урахуванням особливостей системного функціонування галузі, потреб пацієнтів та бачення надавачів послуг. Дослідження елементів системного функціонування регіональної системи охорони здоров’я щодо забезпечення реабілітації військовослужбовців показало зростання на 8,3 % чисельності осіб з бойовим досвідом у Дніпропетровській області протягом 2013 – 2023 років до 12 115 осіб (середньорічний темп при приросту 1,2 %). За аналізом змін реабілітаційних втручань у Дніпропетровській області за 2020 – 2024 роки, нами було встановлено зменшення кількості фізіотерапевтичних процедур на одного стаціонарного пацієнта на 32,5 п% при зростанні кількості процедур на одного пацієнта, що завершив лікування на 24,2 %. У кабінетах лікувальної

фізкультури (ЛФК) кількість процедур на 100 амбулаторних відвідувань зросла на 53,0 %, у той час як процедури з рефлексотерапії на одного пацієнта зменшилися на 20,7 %. Зростання обсягів певних реабілітаційних послуг демонструє потребу в них і необхідність системних відкугів на такі запити. Для адаптації системи охорони здоров'я до запитів військовослужбовців щодо комплексної реабілітації було розроблено концептуальну модель, яку було побудовано на підставі поглядів щодо чутливості галузі, як процесу, який на тлі наявних структурних умов безпосередньо впливає на результат – покращення здоров'я пацієнтів та рівеня їх задоволеності. Ключовим елементом моделі є взаємодія між запитами пацієнтів, структурними компонентами системи та процесами реагування – відгуку на їх запити. Відповідно до моделі, досягнення оптимізації респонсивності територіальної системи охорони здоров'я можливо через удосконалення нормативно-правового, фінансового, кадрового та організаційного забезпечення, що сприяє покращенню рівня здоров'я військовослужбовців, їх задоволеності і довіри до системи охорони здоров'я. На думку експертів при застосуванні запропонованої моделі можливо підвищити відгук регіональної системи охорони здоров'я на запити військовослужбовців щодо комплексної реабілітації до 8,9 (95 % ДІ 8,7 - 9,5) балів. При цьому прогнозоване підвищення показників здоров'я військовослужбовців, якщо респонсивність територіальної охорони здоров'я збільшиться до максимальних 10 балів, на думку опитаних, складатиме 14,2 % (95 % ДІ 7,6 - 17,9 %). Встановлено, що поліпшення якості життя пацієнтів є ключовим медіатором між рівнем респонсивності системи та довготривалими результатами реабілітації. Впровадження окремих елементів моделі в практику функціонування обласної реабілітаційної лікарні сприяло зростанню обсягів і доступності послуг (за два останніх роки на 10,1 % зросла кількість виконаних фізіотерапевтичних процедур). В цілому результати апробації окремих елементів моделі в умовах функціонування закладу охорони здоров'я підтвердили її прикладну ефективність, практичну адаптивність та обґрунтували доцільність забезпечення респонсивності системи охорони здоров'я та рівні територіальної системи охорони здоров'я. Головним результатом проведеного дослідження є те, що в роботі представлене нове вирішення ключового завдання по оптимізації виконання територіальною системою охорони здоров'я основної цілі діяльності – респонсивності при реабілітації військовослужбовців – учасників бойових дій. Комплексним, різнобічним дослідженням, що охопило, як споживачів, так і надавачів послуг, як суб'єктивні оцінки пацієнтів, так і об'єктивну експертизу й аналітику, доведено можливість покращення респонсивності регіональної системи охорони здоров'я шляхом цілеспрямованої адаптації до очікувань і потреб військовослужбовців, зокрема через врахування типів ставлення до хвороби, удосконалення комунікацій, забезпечення поваги до гідності, підвищення оперативності обслуговування та покращення побутових умов. Запропонована концептуальна модель охоплює структурні, процесні та результативні компоненти, спрямовані на досягнення максимально ефективного відгуку системи охорони здоров'я, що здатне підвищити задоволеність пацієнтів, позитивно вплинути на результати реабілітації та підвищити стан здоровся населення.

2. This research aimed to develop a medical and social justification for a conceptual model of responsiveness of the regional health care system to the rehabilitation needs of military personnel, based on the WHO concept of responsiveness and the process-oriented approach, taking into account systemic functioning, patient needs, and provider perspectives. The analysis of systemic functioning revealed an 8.3% increase in the number of combat-experienced individuals in Dnipropetrovsk region from 2013 to 2023, reaching 12 115 persons (average annual growth rate 1.2 %). In 2021, the region demonstrated some of the highest intensity indicators in Ukraine: 37.2 per 10 000 for combatants, 17.2 for war-disabled persons, and 62.3 for war participants 13.2 – 13.5 % above the national average. To adapt health systems to the rehabilitation needs of military personnel, a conceptual model was developed, based on responsiveness as a process linking structural conditions to outcomes such as improved health and patient satisfaction. The model emphasizes the interaction between patient expectations, structural capacity, and process responsiveness. Optimization requires improving regulatory, financial, workforce, and organizational components to enhance health outcomes, satisfaction, and trust in the system. According to expert projections, implementation of the model could raise responsiveness to 8.9 (95 % CI 8.7 – 9.5), with a predicted improvement in military health outcomes by 14.2 % (95 % CI 7.6–17.9 %) if responsiveness reaches its optimal level. Improved quality of life was identified as a key mediator between responsiveness and long-term rehabilitation

success. The model's pilot implementation in a regional rehabilitation facility led to a 10.1 % increase in physical therapy procedures, demonstrating its applicability and relevance. Overall, the model proved effective, adaptable, and justified the need for ensuring responsiveness in regional health systems. The study presents an original solution for optimizing the territorial health system's core function ensuring responsiveness to the rehabilitation needs of combat veterans. Through an integrated, multidimensional approach involving both patients and providers, the study validates the system's potential to improve responsiveness through targeted adaptation to military needs, including illness perception, communication, dignity, service timeliness, and living conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Крячкова ЛВ, Хаітов РП. Оцінка відгуку галузі на запити військовослужбовців під час стаціонарного лікування та реабілітації. Public Health Journal. 2024;1(5):93–101
- 2. Крячкова ЛВ, Хаітов РП. Тип ставлення до хвороби військовослужбовців на реабілітації як чинник формування респонсивності системи охорони здоров'я. Україна. Здоров'я нації. 20243(77): 87–93.
- 3. Крячкова ЛВ, Хаітов РП. Очікування учасників бойових дій щодо відгуку системи охорони здоров'я на їх запити під час реабілітації. Intermedical journal. 2025;(1):136–142.
- 1. Moroz S, Mikhailov B, Ryzhenko S, Yavorska I, Khaitov R. Diagnostics brain contusion comorbid with combat stress. Eur Psychiatry. 2018 Mar;48(S1):512. In: 26th European Congress of Psychiatry; 2018 Mar; Nice, France
- 2. Крячкова ЛВ, Хаітов РП. Актуальність вивчення чутливості системи охорони здоров'я в процесі реабілітації військовослужбовців – учасників бойових дій. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2022 «Наша планета, наше здоров'я». Клінічна та профілактична медицина. 2022;2(20):103.
- 3. Крячкова ЛВ, Хаітов РП, Мороз СМ. Інструменти вивчення чутливості системи охорони здоров'я щодо запитів військовослужбовців. У: Матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю на вшанування пам'яті М.Г. Гуревича (1891–1937), засновника та керівника першої в Україні кафедри соціальної гігієни при Харківському медичному інституті. Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення. ред. кол. В.В. М'ясоєдов, В.А. Огнєв, Т.В. Пересипкіна та ін.; 28 жовтня 2022; Харків. Харків: ХНМУ; 2022. с. 120–122
- 4. Крячкова ЛВ, Хаітов РП, Мороз СМ. Вплив окремих елементів чутливості на загальний відгук системи охорони здоров'я щодо запитів військовослужбовців під час стаціонарного лікування. У: Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю; 10 жовтня 2024 р.; Дніпро. За ред. Крячкової Л.В. Дніпро: МОЗ України: ДДМУ; 2024. с. 99–101.
- 5. Kriachkova L, Khaitov R. Optimizing health system responsiveness in military rehabilitation: a process-based approach and stakeholder assessment in Ukraine In: XIX International scientific and practical conference «Science, modern technologies and humanity: problems, theories and thoughts»; 2025 May 12-14; Krakow, Poland. p. 111-112.
- 1. Волошин ВО, Михайлов БВ, Рижинко СА, Тітов ГІ, Мороз СМ., Яворська ІП, Хаітов РП. Основні принципи організації медико-психічної реабілітації постраждалих в зоні бойових дій. Військова медицина України. 2017;17(3-4):5–10

- 2. Moroz S, Khozhylo I, Ryzhenko S, Semenikhina V, Turishcheva N, Khaitov R. COVID-associated panic attacks: regional management aspect. Archiv Euromedica. 2020 Jun 29;10(2):11–13
- 3. Крячкова ЛВ, Хаітов РП. Використання методу експертної оцінки медичної документації для визначення відгуку охорони здоров'я на запити військовослужбовців під час лікування та реабілітації. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. Випуск 11. Реєстр №91/11/25

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0123U104849 0119U101403

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крячкова Лілія Вікторівна

2. Liliya V. Kryachkova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7635-2609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голованова Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Holovanova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8114-8319

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любінець Олег Володимирович
2. Oleh V. Lyubinets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5036-6268

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57191277886

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Огоренко Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Ohorenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0549-4292

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенов Віктор Вікторович

2. Viktor V. Semenov

Кваліфікація: д.філософ, 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3363-0159

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Неханевич Олег Борисович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Неханевич Олег Борисович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Макаренко Ольга Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна